

देउमाई नगरपालिका
मंगलबारे, इलाम

देउमाई नगरपालिकाको लैड्गिक समानता तथा सामाजिक
समावेशीकरण परीक्षण कार्यविधि, २०८१

**Gender Equality and Social Inclusion Testing
Procedure of Deumai Municipality, 2081**

देउमाई नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

मंगलबारे, इलाम

कोशी प्रदेश।

देउमाई नगरपालिका
मंगलबारे, इलाम

देउमाई नगरपालिकाको लैड्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण कार्यविधि, २०८१

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०८१/०१/१७

प्रस्तावना: नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा उल्लेख भएको "सामन्ती, निरंकुश, केन्द्रीकृत र एकात्मक राज्यव्यवस्थाले सुजना गरेका सबै प्रकारका विभेद र उत्पीडनको अन्त्य गर्दै बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसांस्कृतिक तथा भौगोलिक विविधतायुक्त विशेषतालाई आत्मसात् गरी विविधताबीचको एकता, सामाजिक सांस्कृतिक ऐक्यबद्धता, सहिष्णुता र सन्दर्भलाई संरक्षण एवं प्रवर्द्धन गर्दै, वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, धार्मिक, लैड्गिक विभेद र सबै प्रकारका जातीय छुवाछूतको अन्त्य गरी आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने संकल्पलाई साकार पार्न नगरपालिकाद्वारा संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रमलाई लैसमास मैत्री बनाउदै राज्यले अन्तर्राष्ट्रिय तहमा व्यक्त गरेका प्रतिबद्धता अनुसार कार्य गर्न स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यस नगरपालिकामा लैड्गिक तथा सामाजिक समावेशी विकास कार्यान्वयन तथा प्रवर्द्धन गर्न वाङ्घनीय भएकाले देउमाई नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाले यो लैड्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण कार्यविधि, २०८१ पारित गरी लागू गरेको छ।

परिच्छेद -१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(१) यस कार्यविधिको नाम देउमाई लैड्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण कार्यविधि, २०८१ रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि नगर कार्यपालिका बैठकले स्वीकृत गरेको मिति देखि लागू हुनेछ।

परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अको अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

(क) "नगरपालिका" भन्नाले देउमाई नगरपालिकालाई समझनु पर्दछ।

ख) "कार्यपालिका" भन्नाले देउमाई नगरपालिकाको कार्यपालिकालाई समझनु पर्दछ।

(ग) "कार्यक्रम" भन्नाले निश्चित उद्देश्य प्राप्तिका लागि तयार गरिएको आयोजनाहरूको संयोजित रूप समझनु पर्दछ।

(घ) "योजना" भन्नाले समग्र विकास निर्माण सम्बन्धी कार्यको लागि तयार गरिएको नगरपालिकाले तयार गरेको आवधिक विकास योजना, वार्षिक विकास योजना, एकीकृतशाहरी विकास योजना, जिल्ला सङ्गठन गुरुयोजना र विषयगत गुरुयोजना, रणनीतिक योजना आदि समझनु पर्दछ।

(ङ) "सामाजिक समावेशीकरण" भन्नाले अवसर तथा स्रोत साधन उपभोग गर्नेबाट विचित भई जोखिममा परेका र स्तरयुक्त आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक जीवनयापन गर्नेबाट विचित भई गरिबी तथा सामाजिक रूपमा विचित्रितरणमा परेका समूहहरूलाई विकास निर्माण र कार्यसम्पादनका प्रक्रियामा सहभागी गराई उपलब्ध अवसर, स्रोत, साधन तथा आधारभूत अधिकार उपभोग गर्ने कुराको सुनिश्चिततालाई समझनु पर्दछ।

(च) "लैड्गिक सम्पर्क व्यक्ति" भन्नाले नगरपालिकामा समावेशी विषय हेतु गर्ने सम्पर्क व्यक्तिको रूपमा तोकिएको कर्मचारीलाई समझनु पर्दछ।

(छ) "लैड्गिक बजेट" भन्नाले विभिन्न जात जाती, क्षेत्र, वर्ग र समुदाय, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, बालबालिका तथा जेठ नागरिकहरूको आवश्यकतालाई सहभागीतां मूलक ढंगले सम्बोधन गर्दै समग्र विकास प्रक्रियालाई निजहरू प्रति उत्तरदायी बनाउने उद्देश्यले तर्फुमा गरिने बजेट तथा कार्यक्रमलाई जनाउँछ। सामाजिक समावेशी लक्ष्यलाई केन्द्रमा राखेर सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी विश्वेषण गरी, आर्थिक

२०१८/२०७४

स्रोतको सुनिश्चितता र उपलब्धिको समतामूलक वितरण र उपभोग हुने गरी तर्जुमा गरिएको बजेट समेत सम्झनु पर्छ।

- (ज) "उपभोका समिति" भन्नाले आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभ पाउने व्यक्तिहरूको समूहले कुनै आयोजना निर्माण, सञ्चालन, व्यवस्थापन र मर्मत सम्भार गर्नको लागि आफूहरू मध्येबाट निश्चित प्रक्रिया बमोजिम गठन गरेको समिति सम्झनु पर्छ।
- (झ) "गैरसरकारी संस्था" भन्नाले प्रचलित कानुन बमोजिम स्थापना भएका नगरपालिकाको सभाबाट आफ्नो कार्यक्रम स्वीकृत गराई वा समन्वय राखी कार्य सञ्चालन गर्ने गैर नाफा मूलक संस्था सम्झनु पर्छ।
- (ञ) "स्थानीयकरण" भन्नाले कुनै पनि विषय वा कार्यक्रमलाई कुनै स्थानीय ठाउँ विशेषको परिस्थिती वा अवस्था अनुसार ढाली त्यसको प्रभावकारी एवम् अधिकतम उपयोग गर्ने प्रक्रिया हो।
- (ट) "वञ्चित समूह" भन्नाले परम्परागत रूपमा लामो समयदेखि जातीय, आर्थिक, लैड्गिक, अपाङ्गता, यौनिक तथा लैड्गिक अल्पसङ्ख्यक एवम् भौगोलिक कारणले गर्दा पछि परेका महिला, दलित, आदिवासी, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, अपाङ्ग, जेष्ठ नागरिक एवम् दुर्गम क्षेत्रमा बसोबास गर्ने जनता सम्झनु पर्दछ।
- (ठ) "अल्पसङ्ख्यक" भन्नाले सङ्घीय कानुन बमोजिम निर्धारित प्रतिशत भन्दा कम जनसङ्ख्या रहेका जातीय, भाषिक र धार्मिक समूह सम्झनु पर्छ र सो शब्दले आफ्नै जातीय, धार्मिक र भाषिक विशिष्टता भएको, त्यसलाई बचाई राख्ने आकाङ्क्षा रहेका, विभेद र उत्पीडन भोगेका समूह समेतलाई जनाउँछ।
- (ड) "सीमान्तीकृत" भन्नाले गजनीतिक, आर्थिक र सामाजिक रूपले पछाडि पारिएका, विभेद र उत्पीडन तथा भौगोलिक विकटताको कारणले सेवा सुविधाको उपभोग गर्न नसकेका वा त्यसबाट वञ्चित रहेका सङ्घीयकानुन बमोजिमको मानव विकासको स्तर भन्दा न्यून स्थितिमा रहेका समुदाय सम्झनु पर्छ र सो शब्दले अति सीमान्तीकृत र लोपोन्मुख समुदाय समेतलाई जनाउँछ।
- (इ) "लैड्गिक समानता" भन्नाले अवसर र न्यायबाट वञ्चित महिला, पुरुष, यौनिक तथा लैड्गिक अल्पसङ्ख्यकलाई थप अवसर दिएर समतामूलक स्थितिको निर्माण गर्ने गरिने विशेष प्रयासलाई सम्झनु पर्छ।
- (ण) "लैड्गिक समानता" भन्नाले महिला, पुरुष, यौनिक तथा लैड्गिक अल्पसङ्ख्यक बीच सबै क्षेत्र र तहमा समान अवसर र समान लाभ हासिल गर्ने अवस्थालाई सम्झनु पर्छ।
- (त) "लैड्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण" भन्नाले महिला तथा पुरुष, यौनिक तथा लैड्गिक अल्पसङ्ख्यक र विभिन्न सामाजिक समूहहरू बीचको असमान शक्ति सम्बन्धहरूलाई पुनः सन्तुलित गर्न तथा हरेक प्रकारका सामाजिक पहिचान भएका व्यक्तिहरूका लागि समान अधिकार, अवसर एवम् सम्मान सुनिश्चित गर्नका लागि आवश्यक कदम चाल्नुपर्ने विषयलाई सम्झनु पर्छ।
- (थ) "लक्षित समूह" भन्नाले संविधानको भाग १८ मा उल्लेख भएको सामाजिक वा सांस्कृतिक दृष्टिले पिछडिएका महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, यारू, मुस्लिम, उत्पीडित वर्ग, पिछडा वर्ग, अल्पसङ्ख्यक, सीमान्तीकृत, किसान, श्रमिक, युवा, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, लैड्गिक तथा यौनिक अल्पसङ्ख्यक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, गर्भावस्थाका व्यक्ति, अशक्त वा असहाय, पिछडिएको क्षेत्र र आर्थिक रूपले विपन खस आर्य लागायत नागरिकका अतिरिक्त नेपाल सरकारले लक्षित समूह भनी तोकेका वर्ग एवम् समुदाय सम्झनु पर्छ।
- (द) "लैड्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण बजेट" भन्नाले नगरपालिकाको योजना तर्जुमा गर्दा समाजमा रहेका विभिन्न जातजाति, क्षेत्र, वर्ग र समुदायका महिला, पुरुष, यौनिक अल्पसङ्ख्यक, अपाङ्गता

१०५०

प्रधानमंत्री अधिकारी

भएका व्यक्ति, बालबालिका तथा जेष्ठ नोगरिकहरुको आवश्यकतालाई सहभागिता मूलक ढड्गले सम्बोधन गर्दै समग्र विकास प्रक्रियालाई निजहरू प्रति उत्तरदायी बनाउने उद्देश्यले तर्जुमा गरिने कार्यक्रम र बजेटलाई जनाउँछ। लैड्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी लक्ष्यलाई केन्द्रमा राखेर उद्देश्यमूलक, योजनाबद्ध, लैड्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी विश्लेषण गरी आर्थिक स्रोतको सुनिश्चितता र उपलब्धिको समता मूलक वितरण र उपभोग हुने गरी गरिने बजेट तर्जुमा प्रक्रियालाई सम्झनु पर्छ।

- (अ) "लैड्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण" भन्नाले समाजमा रहेका विभिन्न जातजाति, क्षेत्र, वर्ग र समुदायका महिला, पुरुष यौनिक तथा लैड्गिक अल्पसङ्ख्यक बीचको भूमिका, सम्बन्ध, स्थान, स्तर, अवसर आदिको विश्लेषणबाट लैड्गिक समानता तथा समावेशी विकास गर्न तय गरिएको बजेट र कार्यक्रम मार्फत तोकिएको उद्देश्य हासिल भए नभएको लेखाजोखा र परीक्षण गरी सुधारका उपाय पहिल्याउने औजारलाई सम्झनु पर्छ।
- (ब) "लैड्गिक मूलप्रवाहीकरण" भन्नाले कुनै पनि योजनाबद्ध कार्य, नीति नियम, कार्यक्रम कार्यान्वयनको होके क्षेत्र तथा तह र तप्कामा महिला तथा यौनिक तथा लैड्गिक अल्प सङ्ख्यकहरूलाई समाहित गर्ने प्रक्रियालाई सम्झनु पर्छ।
- (च) "लैड्गिक उत्तरदायी बजेट" भन्नाले लैड्गिक समानताको लागि बजेटको सुनिश्चितता, बजेटका सबै प्रक्रियामा लैड्गिक मूलप्रवाहीकरण र उपलब्धिको समतामूलक वितरणका साथै उपभोगको लागि लैड्गिक विश्लेषण सहित योजनाबद्ध रूपमा उद्देश्यमूलक कार्यक्रमहरू तर्जुमा र प्राथमिकीकरण गर्दै कार्यक्रम छनौट गरी लगानी गर्ने पद्धतिलाई जनाउँदछ।
- (द) "लैड्गिक तथा सामाजिक रूपमा विभिन्नतिकरणमा परेका व्यक्ति र समूहहरू" भन्नाले सामाजिक विकास क्रमसँगै वर्षो देखि जातजाति, जनजाति, लिङ्ग, अपाङ्गता तथा धर्मका आधारमा अस्तित्व पहिचान गुमाई राज्यले उपलब्ध गराउने सेवा वा सुविधामा समान अवसर र पहुँच साथै सेवा सुविधाको उपभोग वा उपयोगमा भेदभावमा परेका समूहहरूको अवस्थालाई सम्झनु गर्दछ।
- (८) "लैड्गिक प्रभाव विश्लेषण" भन्नाले नीति तथा अभ्यासहरूको परीक्षण गरेर कुनै पनि योजना कार्यक्रम तथा आयोजनाबाट महिला एवम् पुरुष कक्षिको लाभान्वित भएका छन् भन्ने अवस्थाको विश्लेषण गर्ने कार्यलाई सम्झनु पर्दछ।
- (९) "सशक्तिकरण" भन्नाले विकासका अवसरहरूबाट विच्छिन्न, स्रोत र साधनमा पहुँच तथा नियन्त्रणमा पछाडी परेका, अशक्त वा कमजोर वर्गलाई सबल बनाउने कार्यलाई सम्झनु पर्दछ।
- (१०) "लैससास कार्यदल" लैससास परीक्षणका लागि नगरपालिकाले तयार गर्ने लैससास मैत्री कार्यदललाई सम्झनु पर्दछ।

परिच्छेद -२

कार्यविधिको उद्देश्य, नीति, सिद्धान्त, रणनीति र कार्यक्षेत्र

३. कार्यविधिको उद्देश्य: यस कार्यविधिको मुख्य उद्देश्य लैससास अवधारणा अनुसार यसको प्रयोगलाई सरलीकृत रूपमा स्थानीयकरण गरी नगरपालिकाले गर्ने सम्पूर्ण विकासका कार्यहरूलाई लैससास उत्तरदायी र दिगो बनाउन आर्थिक स्रोतको सुनिश्चितता, उपलब्धिको समतामूलक वितरण र उपयोगी बनाउने रहेको छ। यसका विस्तारित उद्देश्यहरू यस प्रकार छन्।

- (क) लैड्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण मार्फत नगरपालिकाको संस्थागत संरचना र कार्यक्रमहरूमा महिला र सामाजिक रूपमा विभिन्नतिकरणमा परेका व्यक्ति र समूहहरूलाई समावेश गरी,

१०५०

प्रधानमंत्री अधिकारी

लैड्गिक समानता र सबै जातजाती तथा समुदायको अर्थपूर्ण सहभागिता गराई लैड्गिक अन्तर तथा सामाजिक विभेद प्रभावलाई सम्बोधन गर्दै लैड्गिक मूलप्रवाहीकरण र सशक्तिकरण गर्दै लैजाने ।

(ख) महिला र सीमान्तकृत समूहहरूलाई समावेश गरि उनीहरूको योजनाबद्ध रूपमा व्यक्तिगत र सामूहिक क्षमता अभिवृद्धि गरी नगरपालिकाको विकास प्रक्रियामा निर्णयिक तथा अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरी आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरण गर्ने ।

(ग) नगरपालिकाको सबै कार्यक्रम, योजना र आयोजनाको प्रत्येक चरणमा लैससास दृष्टिकोणबाट अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने र यसलाई संस्थागत गर्दै लैजाने ।

४. नीति: यो कार्यविधिको कार्यान्वयन गर्दा देहायका नीतिहरू अवलम्बन गरिनेछ ।

(क) नगरपालिकाले सञ्चालन गर्ने सम्पूर्ण योजना तथा कार्यक्रमलाई लैससास दृष्टिकोणबाट संस्थागत गरी त्यसमा महिला र सीमान्तकृत समूहको अर्थपूर्ण सहभागिताका लागि कार्यक्रम कार्यान्वयन गरि मूल प्रवाहिकरण र सशक्तिकरण गर्दै लगिने नीति लिनेछ ।

(ख) नगरपालिका, सेवा प्रदायक सरोकारवाला संस्थाहरू, महिला र सीमान्तकृत समूहहरूलाई समावेश गरि योजनाबद्ध रूपमा व्यक्तिगत र सामूहिक क्षमता अभिवृद्धि गर्दै नगरपालिकाको विकास प्रक्रियामा निर्णयिक तथा अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरी आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरण गर्ने ।

५. रणनीति: यो कार्यविधि कार्यान्वयनका लागि देहायका रणनीतिहरू अवलम्बन गरिनेछ ।

(क) स्थानीय तहमा महिला, गरिब र वज्ञितमा परेका समुदायले भोगेका समस्या र सवालहरूको पहिचान तथा लेखाजोखा गरि नीतिगत व्यवस्थाहरू, संस्थागत प्रणाली तथा संरचनाहरू, कार्य वातावरण र संस्कृति, योजना, बजेट, पहुँचयुक्त अवसर, सेवायुक्त कार्य, अनुगमन, मूल्याङ्कन र अनुसन्धान आदि कार्य मार्फत वज्ञितीकरणमा परेका समुदायहरूको समस्या र सवाल पहिचान गरी, उनीहरूलाई विशेष अवसर दिई सवाल र समस्याको सम्बोधन गर्दै स्थानीय विकास प्रक्रियामा उनीहरूको मूलप्रवाहिकरण गरिनेछ ।

(ख) लैड्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण बजेट परीक्षण स्थानीय सरकारको संरचना र कार्यक्रमहरूमा समावेश गरि लैड्गिक समानता र सबै पहिचान र पुष्टभूमिका नागरिकहरूको अर्थपूर्ण सहभागिता गराई लैड्गिक तथा सामाजिक मूलप्रवाहिकरण गर्दै लगिनेछ ।

(ग) विकासका अवसरबाट वज्ञित, स्रोत र साधनमा पहुँच तथा नियन्त्रणमा पछाडी परेका वा पारिएका असक्त, गरिब, महिला, आदिवासी जनजाति, मधेशी, दलित, मुस्लिम, पिछडावर्ग, अल्पसंख्यक आदिको स्थानीय तहको समग्र शासन प्रणालीमा अर्थपूर्ण सहभागिता गराई, सबल बनाई उनीहरूको सशक्तिकरण गर्दै लगिनेछ ।

६. कार्यविधिको कार्यक्षेत्र: संविधानको धारा १८ मा व्यवस्था भएको समानताको हक अन्तर्गत "सामाजिक वा सांस्कृतिक दृष्टिले पिछडिएका महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, थारू, मुस्लिम, उत्पीढित वर्ग, पिछडा वर्ग, यीनिक अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत, किसान, श्रमिक, युवा, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, लैड्गिक तथा यीनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, गर्भावस्थाका व्यक्ति, अशक्त वा असहाय, पिछडिएको क्षेत्र र आर्थिक रूपले विपन्न खस आर्य लगायत नागरिकको संरक्षण, सशक्तिकरण वा विकासका लागि कानुन बमोजिम विशेष व्यवस्था गर्न रोक लगाएको मानिने लैन" भन्ने व्यवस्था बमोजिम देउमाई नगरपालिकाले ती वर्गका हितका लागि विगतमा गरेका गतिविधिहरूको यस कार्यविधिमा तोकिएका सूचकहरूको अधिनमा रही परीक्षण वा लेखाजोखा गर्नेकार्य यस कार्यविधिको कार्यक्षेत्रमा पर्दछ ।

लैड्गिक समानता तथा सामाजिक सशक्तिकरण विकासका अवसर

२०-२१

नगरपालिकामा आफ्नो कार्यक्षेत्र बनाई सामाजिक क्षेत्रको विकासका लागि विभिन्न गतिविधिहरू संचलन गर्ने, विकास साझेदारहरू जस्तै सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार, अन्तर्राष्ट्रिय गैसस, गैसस तथा सामाजिक संस्थाहरूले वस क्षेत्रमा गरेका क्रियाकलापहरूको मापन गर्ने कार्य समेत वसै कार्यविधिको कार्यक्षेत्र निर्णये छ ।

परिच्छेद - ३

लैससास परीक्षण विधि तथा प्रक्रियाहरू

- (१) **लैससास परीक्षण विधि:** नगरपालिकाले लैड्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण बजेट परीक्षण गर्दा एउटा लैससास मैत्री कार्यदल बनाई कार्य गरिनेछ । लैससास परीक्षण कार्यान्वयन गर्दा निम्न विधिहरू अपनाई नगरपालिकामा लै.स.सा.स को अवस्था विश्लेषण गरिनेछ ।
- (२) **दस्तावेज समिक्षा:** लै.स.सा.स कार्यदलले नगरपालिकाको दस्तावेजहरू (जस्तै ऐन, कानून, नीति, कार्यविधि, क्षमता विकास योजना वार्षिक योजना, आबधिक योजना, वार्षिक प्रतिवेदन, आर्थिक प्रतिवेदन, चौमासिक/वार्षिक समीक्षाको प्रतिवेदन, विकास बुलेटिन, जिल्ला, नगर, र नगरपालिका प्रोफाइल, विभिन्न समयमा भएका निर्णयहरू आदिको लै.स.सा.सको दृष्टिकोणबाट विश्लेषण र पुनरावलोकन गरी प्रतिवेदन तयार गरिनेछ ।
- (३) **लक्षित समुदाय छलफल:** लैससास बजेट परीक्षण गर्दा नगरपालिकासँग सरोकार राख्ने समुहरू सँग सम्बन्धित सवालहरूमा अङ्ग बढि जानकारी लिनको लागि कार्यविधिको अनुसूचीमा संलग्न प्रश्नावलीहरूका आधारमा लक्षित समुदाय छलफल गरिनेछ ।
- (४) **मुख्य सूचनादातासँग अन्तर्वार्ता:** लैससास परीक्षणको गोष्ठी सञ्चालन पूर्व सम्बन्धित सूचना संहकलन र छलफलहरूबाट आएका नतिजाहरूको बारेमा पुस्ट्र्याई तथा थप जानकारी लिनका लागि नगरपालिकाका मुख्य सरोकारबाला वा प्रतिनिधिहरूसँग अन्तर्वार्ता गरिनेछ ।
- (५) **लैससास कार्यशाला सञ्चालन (सूचकहरूको लेखाजोखा):-**
  - (क) ५ वटा मुख्य विषय र २२ वटा सहायक विषयहरू माथि छलफल गर्न १०० वटा सूचकहरू तय गरिएको छ । प्रत्येक मुख्य विषयहरूको पूर्णाङ्क २०/२० अर्थात् ५ वटा मुख्य विषयहरूको जम्मा पूर्णाङ्क १०० रहेको छ । प्रत्येक मुख्य विषयका २० वटा उप शिर्षकहरू रहेका छन् । प्रत्येक सूचकको पूर्णाङ्क १ रहेकोछ । प्रत्येक सूचकहरूमा अङ्कभार प्रदान गर्दा प्रमाणिकरणका आधारहरूलाई अध्ययन गरिनु पर्छ । यदि सूचकलाई पुस्ट्र्याई गर्ने प्रमाणिकरणको सबै आधारहरू पुगेका छन् भने १ अङ्कभार प्रदान गर्न, आसिक मात्र पुगेका छन् भने ०.५ प्रदान गर्ने र केही पनि पुगेको छैन भने ० नम्बर प्रदान गर्ने ।
  - (ख) **विभिन्न शीर्षकहरूमा प्राप्त अङ्कहरूलाई माक्रेजातोको चित्र (Spider Diagram) बनाई सहभागीहरू माझ उक्त नमुना चित्र राखिनेछ ।** सो चित्रले देखाएका राम्रा पक्षहरूलाई निरन्तरता दिए, कमजोर पक्षहरूलाई सुधार गर्दै आगामी दिनहरूमा नगरपालिकालाई एक आदर्श स्थानीय तहको रूपमा स्थापित गर्न आवश्यकताहरूको पहिचान गरी लैड्गिक तथा सामाजिक समावेशी विकासका लागि एकीकृत कार्य योजना बनाई अगाडि बनाइनेछ ।
- (६) **सबल, सुधारात्मक, अवसर र चुनौती विश्लेषण:** लैससास कार्यदलले सहभागितात्मक विधिका आधारमा कार्यशालाकै अवधिमा लैससासका लागि विगतमा भए गरेका गतिविधिहरू र अनुभवको

२०८५/१०३

आधारमा नगरपालिकाको लै.स.सा.स सम्बन्धी सबल पक्ष, सुधार गर्नुपर्ने पक्ष, अवसर र चुनौती पहिचान गरिनेछ ।

- (६) कार्ययोजना तयार :- सहभागितात्मक प्रक्रियाबाट पहिचान गरिएका सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरूलाई समाधान गर्न अनुसूचीमा ४ मा उल्लेख भएको ढाँचामा कार्ययोजना तयार गरिनेछ । यस कार्ययोजनालाई नगरपालिकाले वार्षिक रूपमा अनुगमन गरी सुधार भएका पक्षहरूलाई माकुरे जालोमा थाप्दै उपलब्धिहरूलाई आंकलन गर्नुपर्ने छ । सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरूलाई पुनः कार्ययोजना बनाई निरन्तर कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- (७) प्रतिवेदन तयार: यस कार्यविधिको अनुसूची ६ मा उल्लेख भएको लै.स.सा.स परीक्षणको प्रतिवेदनको ढाँचामा प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्नेछ लैड्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी परीक्षण गर्दा सहभागीहरू बीच भएको छलफलबाट आएको निचोडलाई प्रतिवेदनका रूपमा तयार गरिनेछ ।
- (८) लैससास परीक्षणका प्रक्रियाहरू: लैड्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण बजेट परीक्षण मुख्यतः तीन चरणमा विभाजन गरी चालू आ.व. को पहिलो चौमासिक भित्र सम्पन्न गरिनेछ ।
- (९) तयारी चरण (समय १ दिन) :-

- (क) लैससास परीक्षणका उद्देश्य र प्रक्रियाका बारेमा जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूलाई जानकारी गराउने, अभिमुखीकरण गर्ने ।
- (ख) कार्यशाला गोष्ठीको पूर्व तयारी तथा चाहिने सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्ने ।
- (ग) जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूसँग तयारी बैठक बस्ने, लै.स.सा.स परीक्षणको लागि सहभागीहरूको मूची तयार गर्ने, लैससास कार्यशाला गोष्ठी सञ्चालनको लागि मिति, स्थान, समय अवधि तोक्ने ।
- (घ) लै.स.सा.स परीक्षणका लागि कार्यदल बनाउने ।
- (१) कार्यान्वयन चरण (समय ३ दिन) :-
- (क) नगरपालिकाका प्रमुख, उप प्रमुख, कार्यपालिकाका सदस्यहरू, कर्मचारी र समितिका पदाधिकारीहरू समेत लै.स.सा.स परीक्षण बैठकमा समावेश गराइनेछ ।
- (ख) लैससास परीक्षण कार्यशाला गोष्ठीको समय २ दिन र पुष्ट्याईका आधारहरू संकलन गर्न १ दिन लाग्नेछ ।
- (ग) लैससास परीक्षण कार्य नगरपालिकाको आन्तरिक स्व-लेखाजोखा कार्यक्रम भएको हुनाले नगरपालिकामा यस विषयमा विशेष सहजीकरण गर्ने सीपी भएका व्यक्तिले सहजीकरण गर्न सक्नेछन् ।
- (घ) लैससास परीक्षण कार्यको सहजीकरण गर्न नगरपालिकाले आवश्यक ठानेमा बाह्य स्रोत व्यक्ति पनि लिन सकिनेछ ।
- (ङ) नगरपालिकाका पदाधिकारीहरू र कर्मचारीहरूको सहभागिताद्वारा लेखाजोखाको ढाँचा अनुसूची १ अनुसारको प्रश्नावलीहरूमा छलफल गरी अङ्कूक दिइनेछ ।
- (च) प्रत्येक प्रश्नावलीमा पाएको अङ्कूकको आधारमा नगरपालिकाको वर्तमान अवस्था अनुसूची २ अनुसारको माकुरे जालोमा चित्रण गरिनेछ ।
- (छ) प्रापाङ्कको आधारमा नगरपालिकाको लैससास क्षेत्रको सबल पक्ष, सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू, अवसर र चुनौती पहिचान हुनेछ । अनुसूची ३ अनुसार पूर्णाङ्कक अङ्कूक प्रापाङ्कलाई सबल पक्ष र त्यसभन्दा कम प्रापाङ्कलाई सुधार गर्नुपर्ने पक्षमा राखिनेछ ।

(ज) पहिचान गरिएका सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरूलाई समाधान गर्न अनुसूची ४ कार्ययोजना तयार गरिनेछ ।

(३) प्रतिवेदन चरण (समय २ दिन):

माथि उल्लिखित विश्वेषणका आधारमा कार्यपालिकामा पेश गर्नका लागि लैससास कार्यदलले विस्तृत प्रतिवेदन तयार गर्नेछ । यस्तो प्रतिवेदन कार्यपालिका बैठकमा पेश गरी प्राप्त सुझाव तथा निष्कर्षहरूको कार्यान्वयन गरिनेछ । मुख्य प्राप्तिहरू अनुसूची ५ मा र प्रतिवेदनको ढाँचा अनुसूची ६ मा उल्लेख गरिनेछ ।

१) कार्यविधिको संशोधन:

देउमाई नगरपालिकाको लैड्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण कार्यविधि, २०८१ मा थपथट तथा संशोधन गर्नु परेको खण्डमा यसको भावना र मर्मलाई थप सुदृढ गर्ने गरी कार्यपालिकाको निर्णयबाट थपथट तथा संशोधन गर्न सकिनेछ ।

३	स्थानीय तहको नीति र योजनामा लेइग्राहिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरु) सञ्चयी विवरहरु समावेश भएनभएको ।	०-?	स्थानीय कानून, नीति आवधिक र बार्षिक योजना सम्बन्धी दस्तावेजहरु स्थानीय राजपत्र
४	महिला र पुरुष लगावत लैइग्राहिक तथा गौनिक अल्पसंख्यकको समर्विकास, सामाजिक विभेदको अन्तर्व तथा लैससास परिष्कण गर्ने अलगै नीतिहरु छन् । कैनू? (स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, नियंत्रिकामा खास क्वचस्था गरेनारेको ।	२-३-६	लैससास तथा सामाजिक विभेद अन्तर्व गर्ने नीति दस्तावेज स्थानीय ऐन, कार्यविधि, नियंत्रिकाहरु स्थानीय राजपत्र
५	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा भाहिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्ग लगावतमा हुने सबै प्रकारका विभेदबन्ध कार्यहरु अन्तर्व गर्ने प्रावधान याँचिएको / नसाडिएको ।	५-६-६	स्थानीय ऐन, नियम, कार्यविधिहरु र तिनको लैससास दृष्टिले विभेदप्रण गरिएको दस्तावेज स्थानीय राजपत्र ।
६			

स्थानीय राजपत्र

स्थानीय राजपत्र

८	संकीय कानूने व्यवस्था गरे चण्डीनिम स्थानीयतरमा महिला तथा बडिचतीमा परेको समुदाय माथि हुने हिस्ता र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवधन्य मिलाए नमिलाएको ।	०-?	महिला तथा बडिचतीमा परेको समुदाय माथि हुने विभेद उपर सुनुवाई भएका प्रमाणित कागजातहरू माहिला तथा बडिचतीमा परेका समुदायहरूको स्वयम भनाइहरूको दस्तावेज
९	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैडिगिक तथा चौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अस्य गर्ने प्रावधान रहे । नहेको ।	१.५.६	स्थानीय नीति तथा कानून, श्रमको ज्याला भुकानी दस्तावेज तथा विवरण
१०	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा ऐचाने ८ आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहे । नहेको	२.५.६	स्थानीय तहको आम नीति तथा कानून, दस्तावेज समीक्षा प्रतिवेदन

०-	१.२.४	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लेखिगीत तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापदण्डोम्य लक्ष्य समावेश गरे/नगरेको।	०-? आवधिक योजना, वार्षिक विकास कार्यक्रम लेखिगीत तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम लक्ष्य तथा उपलब्धी सम्बन्धी आवधिक प्रतिवेदन
१-	१.२.४	गाउँपालिका/नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लाक्षित समूहको अवस्था विझ्लेशणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष्य फाइदा पुऱ्ये गरी कूल दृढीगत बजेटको निर्धारण प्रतिशत कुट्टियाउने गरे। नगरेको।	०-? वार्षिक बजेट तथा विकास कार्यक्रम महिला तथा लाक्षित समूहको अवस्था विझ्लेशण प्रतिवेदन /प्रोफाईल,
२-	१.२.४	स्थानीय तहको योजना परिवर्तन तथा छोनोट गर्दा लाक्षित समूहको सक्रिय सहभागिता हुने गरे, नगरेको १ लाक्षित समूहले छोनोट गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्ने गर्ने नागरेको।	०-? सहभागी सूचीकोटो १ बडास्तरबाट छनीट योजना तथा कार्यक्रमको सूची निर्णय पुरिका,
३-	१.२.४		

प्राप्ति विभाग
प्राप्ति विभाग

१२	योजना तर्जुमा गर्दा भाहिला तथा लालिकत समृद्धको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पाहिचान १ परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने गरेनगरेको ।	०-?	बैठक निर्णय पुस्तिका, बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन बैठक पुस्तिका, स्थीकृत वार्षिक कार्यक्रम
१३	योजना तर्जुमा गर्दा महिला १ पुऱ्य एवं लकित समृद्धको छुटा छुटै अवस्था विमुद्देशको आधारमा आवश्यकता पाहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तथ गर्ने गरिएन्नारिएको ।	०-?	महिला १ पुऱ्य एवं लकित समृद्धको छुटा छुटै अवस्था देखिने अवस्था विमुद्देश प्रतिवेदन आवश्यकता पहिचान प्रतिवेदन । वार्षिक विकास कार्यक्रम
१४	स्थानीय तहले दीगो विकासका लालचालक विशेष गरेर लाल्य ५ लैड्डरीक समानता प्रस गर्ने विषयलाई स्थानीयकाण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन हुने गरे । नारेको ।	०-?	दीगो विकासका लालचालक स्थानीयकरण गरेको दस्तावेज (नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम)

१५	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछड़िएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुर्योगी बने / नक्षेको ।	०-?	नीति, योन्तांत्रिका वार्षिक विकास कार्यक्रम
१६	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुदायका प्रतिनिधि सहित कार्यक्रम ४०% महिलाहरुको सहभागिता भए नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिए / नदिएको ।	०-?	उपभोक्ता समितिको गठन सम्बन्धी नीति तथा कानून उपभोक्ता समितिको संरचना
१७	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपर्दै समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुक्तिमुम्प, पिछड़ावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायको छलफल (विश्लेषण गर्ने गरिए) नगरिएको ।	०-?	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी दस्तावेज लाइसेंस समुहरूसँग छलफल भएको निर्णय पुस्तिका वार्षिक विकास कार्यक्रम र लेनसाल परीक्षण प्रतिवेदन प्राप्ति प्रतिवेदन
१८	स्थानीय तहमा लैझिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएन् नारिएको र सोको कार्यान्वयन भए / नभएको ।	०-?	

१३२ १४२ १५२
१६२ १७२ १८२

१९	२.३.६	परीक्षण पश्चात लैझिंग के द्वारा समावेशी विषयमा सुधार गर्ने क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा समावेश गरिएनुगरिएको र सो को कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-?	वार्षिक विकास कार्यक्रम तैसरास परीक्षण प्रतिवेदन प्राप्ति प्रतिवेदन
२०	२.३.६	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित सम्भूलोको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन मरी उभीहरुको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिएनुगरिएको ।	०-?	स्थानीय तहको निर्णयक तहमा भागिताहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भए/नभएको ।
२१	२.३.६	स्थानीय तहको निर्णयक तहमा भागिताहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भए/नभएको ।	०-?	स्थानीय तहको निर्णयक तहमा भागिताहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भए/नभएको ।
२२	०६.३.६	स्थानीय तहका कर्मचारीहरुको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, तिहाई र समुदाय लागायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिएनलिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-?	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरुको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, तिहाई र समुदाय लागायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिएनलिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन भए/नभएको ।

२३	०.६.८	<p>स्वानीय तहते महिलों हांगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दै सञ्चन्चीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रुपन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यालोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेन्नगरेको ।</p>	<p>सेवागत व्यावस्था (सेवा प्रदान गर्ने रणनीति, कार्यनीति, सेवा प्रवाह सञ्चन्चीत दस्तावेज) संगठन संचाना, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परिकल्पना, सेवाग्राहि सन्तुष्टि सर्वेक्षण आदि</p>
२४	०.६.८	<p>जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुमता विकासको अवसर प्रदान गर्दै महिला तथा वीड्चातिकरणमा पैको समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएन्नलिएको तथा उस नीति कार्यन्वयन गरिएन्नगरिएको ।</p>	<p>सकारात्मक विभेदको नीति तथा रणनीति दस्तावेज कुमता विकास सञ्चन्चीत कार्यक्रमको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागी छनीटका आधारहरू</p>
२५			

		महिला र पुलालीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निकित कार्यनीति यहो/सहेजो ।	०-?	महिला र पुलालीचको असमानता हटाउन तथा समावेशीकरण बढाउनको कार्यनीति सम्बन्धी दस्तावेज वैद्युतिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन
२५	३.३.४	स्थानीय तहमा लैड्यूटिक विकास हेने इकाईको व्यवस्था छ छैन ? (लैड्यूटिक विकास डेक्ट वा लैड्यूटिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्याचयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्याचयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था यस्तै किटान सहित गोपनारेको ।	०-?	संगठन संरचना र लैड्यूटिक विकास हेने इकाईको कार्य निर्देश याते र चिम्मेवारी किटान दस्तावेज तथा यस सम्बन्धी निर्णयहरु
२६	३.३.४			

प्रश्न प्राप्तिक्रम ग्रन्थालय

२७	६.८.८	<p>स्थानीय तहवाट कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दब्खवाहर, भेदभाव, महिला हिस्सा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाए लागु गरेन्नगरेको ।</p> <p>०-?</p>	<p>आचार संहिता दस्तावेज निर्णय पुस्तिका</p>
२८	६.८.८	<p>योजना तर्जुपा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तथार गर्दा लेङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकारण कार्यालयमा समितिमा महिला, चालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता भए/ नभएको र यस समितिले बडा तथा वासिस्तरमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरेन्नगरेको ।</p> <p>०-?</p>	<p>कार्यालयन समितिले सुझाव दिएको दस्तावेज बैठकको उपस्थिति निर्णय पुस्तिका अनुगमन प्रतिवेदन</p>
२९	६.८.८	<p>स्थानीय तहले गळन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा विडिचिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुल्चको समावेशी प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहे/ नहोको ।</p> <p>०-?</p>	<p>समिति, उपसमिति र कार्यदल गठनको संचान-दस्तावेज उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका</p>
३०		<p style="text-align: right;">मानविकास विभाग मानविकास विभाग</p>	

३०	८	<p>स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा बिभिन्नीकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा सक्रियरूपमा भाग लिन पाइनपाएको</p>	०-?
३१	८	<p>स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय साकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा बिभिन्नीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यकार्त सुझाव दिने गर्नेगरेको ।</p>	०-?
३२	८	<p>स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा बिभिन्नीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यकार्त सुझावहरूको कार्यान्वयन हुने गोरानारेको ।</p>	०-?
३३			

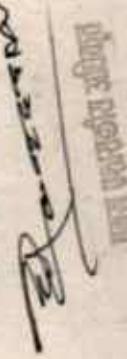
		विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन	आर्थिक ऐन कोष स्थापना सम्बन्धी दस्तावेज कोष संचालन कार्यविधि कोष सम्बन्धी वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम र प्रगति विवरण
३३	८.२.८	स्थानीय तहमा लैड्डिंग क हिसा निवारण, महिला सौभ विकास, नेपुल विकास तथा क्षमता अधिकृदि जस्ता विवरण स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखनार्थी हुई कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०.९
३४	८.२.८	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुद्धका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था भएको/नभएको र उनीहरूको अवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरेन्नगरेको ।	०.९
३५	८.२.८	स्थानीय तहमा लैड्डिंग केरेकको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति समायत अन्य स्रोत साधनकोलागि बजेटको व्यवस्था भए/नभएको र सो अनुसार कार्य भए/नभएको ।	०.९

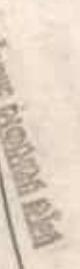
प्रगति विवरण

३६	२.२.८	<p>स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेको व्यवस्था गेहनारेको र कम्पटक्ट लेखा प्रणालीसे समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सञ्चालनी सूचना दिए गेहनारेको।</p>	<p>प्राप्तिक विकास कार्यक्रम समावेशी सूचना प्रणाली सञ्चालन सञ्चालनी दस्तावेज सो अनुभ सञ्चालित प्रणाली र प्रणालीको प्रतिवेदन।</p>	०.१
	२.२.८	<p>स्थानीय तहले बडा तथा वर्तीस्तरका समुदायका आधारमूल खण्डकृत सूचना/तथाईक संकलन तथा अच्यावधिक गर्ने गरेको/नामेको।</p>	<p>खण्डकृत तथाईक सहितको वस्तुगत विवरण (गाँडानार प्रोफाईल)।</p>	०.१
	२.२.८	<p>स्थानीय तहले बडा तथा वर्तीस्तरका समुदायका आधारमूल खण्डकृत सूचना/तथाईक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गाडीबको पहिचान गरी छुटाउँ नक्साइकन गर्ने गेहनारेको।</p>	<p>खण्डकृत तथाईक सहितको वस्तुगत विवरण र नक्साइकन (गाँडानार प्रोफाईल)</p>	०.१
		<p><u>प्राप्तिक विकास</u> <u>सञ्चालन क्षेत्रमा</u></p>		

अ. विवरण
प्राप्तिक विकास
सञ्चालन क्षेत्रमा

३९	१०.१०.२	<p>स्थानीय तहले आम्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गेनरेको ।</p>	०-?	<p>स्थानीय पार्श्वमा र छण्डीकृत तथ्याङ्क तथा सूचनाको विवरण आवधिक तथा वार्षिक विकास योजना दस्तावेज ।</p>	०-?
४०	१०.१०.२	<p>स्थानीय तहले आम्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभाहीहरू १ पडिज्जरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्ने तरिको ।</p>	०-?	<p>पडिज्जरण सम्बन्धी अध्यावधिक अभिलेख अध्यावधिक लाभाहीहरूको विवरण व्यक्तिगत घटना दर्ता पुरितका</p>	०-?
४१	१०.१०.२	<p>तैडुगिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गर्ने गरेको १ हुँदू शीर्षकमा बजेट विनियोजन भएनमएको १ यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आएनआएको</p>	३.३.६	<p>तैडुगिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गर्ने गरेको १ हुँदू शीर्षकमा बजेट विनियोजन भएनमएको १ यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आएनआएको</p>	०-?
४२		<p>०८ अक्टोबर २०२४ ०८ अक्टोबर २०२४</p>	०-?	<p>क्षमता विकास कार्ययोजना, वार्षिक विकास कार्यक्रम, खर्च गर्ने कार्यविधि</p>	०-?

मिनिस्टरले दिएको

४२	३.६.३	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कमर्चारी/ लक्षित समुद्रते लैडगिरि तथा समावेशी विकास, लैणिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिए/नलिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुस्तको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरेनारेको।	०-?	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन तालिम स्वानुल तालिम मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तालिम आवश्यकता पहिचान प्रतिवेदन
४३	३.६.३	तालिमका विषयस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सबालाहन समेटिए/नसमेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैडगिरि सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भए/नभएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिए/नलिएको	०-?	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन तालिम स्वानुल तालिम मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तालिम आवश्यकता पहिचान प्रतिवेदन
४४	३.६.३	स्थानीय तहमा महिला तथा लक्षित समुद्रता पदाधिकारीको कमता अधिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राक्षिपिक तालिम, कमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि) मा वरेट विनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भए/नभएको	०-?	वार्षिक विकास कार्यक्रम तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन कमता विकास कार्ययोजना तालिम मूल्याङ्कन प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रदिवेदन
				

४५	०-?	स्थानीय तहमा लैड्युगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सच्चन्धी तातिस संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यव्यवन गर्न सक्ने यसेय जनशक्ति भएनभएको	विषयवस्तुका जानकारी भएका कर्मचारी पदाधिकारी को विवरण विषयात तातिस प्राप्त जनशक्ति विवरण स्वानीय स्तरमा प्राप्त विवरहरुको मुच्ची(रोप्ट)
४६	०-?	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ यात्रा/इकाइको व्यवस्था भएनभएको १ ति निकायमा कर्नशक्ति व्यवस्था गरेनगरेको	संगठन संचालन कार्यरत जनशक्तिको शाखागत विवरण
४७	०-?	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ यात्रा/इकाइको व्यवस्था भएनभएको १ ति निकायमा कर्नशक्ति व्यवस्था गरेनगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागी छनौटका आधारहरु वार्षिक प्राप्ति प्रतिवेदन
४८	०-?	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम हेनरहेको १ सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भएनभएको	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागी छनौटका आधारहरु वार्षिक प्राप्ति प्रतिवेदन

 जिल्ला प्राधिकारी कार्यालय
 जिल्ला प्राधिकारी कार्यालय

४८	माहिला हक हित र अधिकार सम्बन्धी चेड़जिङ्गा घोषणापत्रसे समेटको चाहवटा प्रतिवदताका सम्बन्धपा स्थानीय तहका पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भएनभएको र सोको अभिमुखीकरण गे/ नारोको	०-?	बार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन बार्षिक प्राति प्रतिवेदन अभिमुखीकरण कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति विवरण सम्झौत सर्वेक्षण प्रतिवेदन	
४९	माहिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिस्सा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरेनगरेको	०-?	बार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन बार्षिक प्राति प्रतिवेदन	
५०	लैड्डिक हिस्सा मुक्त गाँडानगरपालिका घोषणा गरेनगरेको र महिला हिस्सा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिए/नालिएको	०-?	लैड्डिक हिस्सा प्रमुख गाँडानगरपालिका घोषणा गरेको मिति महिला हिस्सा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति न्यायिक समिति र स्थानीय प्रहरीमा	

प्रमाणित गरिएका

		महिला हिमा सम्बन्धी उच्चारी दर्ता संख्या तथा सो सम्बन्धी वार्षिक प्रगति विवरण	
३.२.	३.२.१	स्थानीय तहले महिला विकल्प हुने सबै प्रकारका हिमा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरेन्नारेको	०.१
३.२.	३.२.२	स्थानीय तहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत कुचाहुत, छाउपडी, चाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गरेन्नारेको।	०.१
३.२.	३.२.३		

३०५
३०५
३०५

			बार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण अधिमुखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५३	६६	०१	स्थानीय तहका महिला तथा समाजेशी समृद्धिका नियोजित भाइका जनप्रतिनिधि र कार्यक्रम कर्मचारीहाँ नेपालको संविधान, स्थानीय समकार सञ्चालन ऐन, अत्यर सरकार, वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समाजोक्तन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, विवरणात कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गोका कानूनहरू र अन्य प्रचलित मालव्यपत्री कानूनहरूको सम्बन्धमा अधिमुखीकरण गरे/ गरेको
५४	६६	०१	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्य, समाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहाँ कानूनको मस्थोदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका विषयवस्तु उप अधिमुखीकरण गरेन्नारेको

ज्ञान प्रसारण संस्कार
प्रधान प्रबन्धक श्रीमान्

५५	१.१.६	<p>स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिष्टण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविड्हन, छाउपडी प्रथा, जौनहिसा, आदि) संचालन भए/नभएएको।</p> <p>०-?</p>	<p>वार्षिक विकास कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरुको विवरण अधिष्ठृतीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु</p>	<p>वार्षिक विकास कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरुको विवरण अधिष्ठृतीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु</p>
५६	१.१.७	<p>स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिष्टण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविड्हन, छाउपडी प्रथा, जौनहिसा, आदि) बाट उनीहु लाभान्वित भए/नभएएको।</p> <p>०-?</p>	<p>स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिष्टण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविड्हन, छाउपडी प्रथा, जौनहिसा, आदि) बाट उनीहु लाभान्वित भए/नभएएको।</p> <p>०-?</p>	<p>तालीम पूर्वको परीक्षा (pre test) र तालीम पछात परीक्षा (post test) प्रतिवेदनवार्षिक विकास कार्यक्रम तालीम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरुको विवरण अनुशिष्टण कार्यक्रमको विषयवस्तु</p>

ज्ञान प्राप्ति र अभियान

५७	प्राप्तिकाल सम्बन्धित विषय	३.२.८	<p>स्थानीय तहले विषद् व्यवस्थापन सम्बन्धी भाषणः रणनीति, कार्यनीति लोगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसमै प्राप्तमर्ग गरे/ नारेको र यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग सरकारको प्राक्यान राख्नेनारेको ।</p>	०-?	<p>विषद् व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति तथा कार्यविधि प्राप्तमर्ग कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तका</p>
		३.२.८	<p>स्थानीय तहमा विषद् सम्बन्धी तथ्याङ्कुक सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्कुक राख्नी अप्तकालीन कार्य सञ्चालन तथा ग्राहत वितरण गरेनारेको ।</p>	०-?	<p>स्थानीयतहको विषद् व्यवस्थापन तथा बोधिन न्यूनीकरण सम्बन्धी दस्तावेज विषद् प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्कुक विवरण तथा नक्साङ्कन आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरणको सूची ।</p>

 विषद् व्यवस्थापन
सम्बन्धी मापदण्ड

			प्राथमिकता दिईएका आयारहु तथा सहभागी विवरण विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नवांकन आर्थिक विकास कार्यक्रम वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
८००	०.१	२.२	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्ये संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राख्ने पराएको ।
		२.२	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन कार्यविधि विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नवांकन निर्णय पुस्तिका उपस्थिति विवरण
८०	०.१	२.२	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र सोल परिचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरेनरेको ।

प्राथमिकता दिईएका
आयारहु तथा
सहभागी विवरण विपद
प्रभावित महिला तथा
लक्षित वर्ग वा
समुदायको खण्डीकृत
तथ्याङ्क विवरण तथा
नवांकन आर्थिक
विकास कार्यक्रम
वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

२५.

<p>स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वोपार तथा संरचना निर्माणको लागि इडल, डिजायन, लागत अनुमान तथार गर्दाको बाहेत संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैइंजिनिक तथा योनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबोदनशील संरचनाको सहित हुन्ने गणेन्सरेको ।</p> <p>५.५.४</p>	<p>लैइंजिनिक तथा योनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबोदनशील संरचनाको स्वीकृत इडल, डिजायन, तथा लागत अनुमान</p> <p>०-?</p>
<p>५.५.६</p>	<p>लैइंजिनिक तथा योनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबोदनशील संरचनाको स्वीकृत इडल, डिजायन, तथा लागत अनुमान</p> <p>०-?</p>
<p>५.५.७</p>	<p>लैइंजिनिक तथा योनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबोदनशील संरचनाको स्वीकृत इडल, डिजायन, तथा लागत अनुमान</p> <p>०-?</p>

६३	<p>स्थानीय तहले १५०० वर्गमिलिमी प्रदाना वाली परिवेश क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैहुणिक तथा योनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गनालभी तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेन्नारेको तथा सो वर्मोचिम निर्माण कार्य हुने गरेन्नारेको ।</p>	०-१ ९.८.२	<p>स्थानीय तहले महिला लगायत लाभिक समुदायलाई लक्ष गरी पारपारगत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत तापायत विभिन्न वैकल्पिक ऊर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने ऊर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्ने प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेन्नारेको ।</p>	०-१ ९.८.२
६४	<p>प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्दिक नीति १ कार्यक्रममा गर्नेवाली महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरापूर्ण काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यव्ययन गरेन्नारेको ।</p>	१८.८ ९.८.२	<p>प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी वार्दिक नीति १ कार्यक्रममा गर्नेवाली महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरापूर्ण काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यव्ययन गरेन्नारेको ।</p>	१८.८ ९.८.२
६५				

१८.८
९.८.२

५६	८.८.	<p>स्थानीय लहको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवायाहीलाई लक्षित गरी अलगो स्वास्थ्यप्राप्तको व्यवस्था गरे- नगरेको र सो को कार्यव्यवस्थन भए/नभएको।</p>	०-?	<p>अलगी स्वास्थ्यको व्यवस्था स्वास्थ्यप्राप्तको संचालन सम्बन्धी निर्णय शाखागत कार्य विवरण अनुगमन प्रतिवेदन</p>
५७	८.८.	<p>परिवार नियोजन, नाटु शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विवेदक कार्यक्रमहरू (सुन्केरी हुँदाको स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्न, किशोरीहरूको लाभि प्रजनन र यीन शिक्षा आदानप्रदान गर्न, एचआईपी एडम्स, स्तन क्लान्स, पाठेपाको क्लान्स र आड्ना छस्ने लगायतका विषयहरू) संचालन गरे/नगरेको।</p>	०-?	<p>आविधिक विकास कार्यक्रम प्राप्ति विवेदन सम्पन्न</p>
५८	८.८.	<p>महिला, आर्द्धकर्तृपत्ने विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य विमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम १ बजेट व्यवस्था गे/नगरेको तथा सोको कार्यान्वयन गरे/नगरेको।</p>	०-?	<p>आविधिक विकास कार्यक्रम प्राप्ति विवेदन सम्पन्न</p>

६९	२.३.८	<p>स्थानीय तहले आपनो क्षेत्र भिन्नका विद्यालय जाने और समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाएनमिलाएको १ सो और समुहका सबै बालबालिकाहरु विद्यालय भर्ना भए/नभएको ।</p> <p>०-?</p>	<p>विद्यालयमा भर्ना गराउने सम्बन्धी निर्णय विद्यालय जाने उमेर समुहात विद्यार्थी भर्ना दर अध्ययन प्रतिवेदन</p> <p>वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सचालन निर्देशिका बालबालिक छनौटका आधारहरु तथा निर्णय कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन</p>
७०	२.३.९	<p>स्थानीय तहले आपनो क्षेत्र भिन्नका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिचाका बालबालिकाका तथा लक्षित सम्झौताका सबै बालबालिकालाई दिवा खाना, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक १ छात्रबालिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएनमिलाएको ।</p> <p>०-?</p>	<p>स्थानीय तहले आपनो क्षेत्र भिन्नका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिचाका बालबालिकाका तथा लक्षित सम्झौताका सबै बालबालिकालाई दिवा खाना, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्री तथा पोसाक १ छात्रबालिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएनमिलाएको ।</p> <p>०-?</p>
७१	२.३.१०	<p>निरक्षर महिलाहरुको लागि शिक्षा सञ्चालनी विशेष कार्यक्रमहरु सचालन गर्ने नीति तथा चबेट २ कार्यक्रमम प्रयोग/नभएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरु (जस्तै: अधिभावक शिक्षा, प्रैढ तथा किशोरी कक्षा, आदि) कार्यान्वयन भए नभएको ।</p> <p>०-?</p>	<p>निरक्षर महिलाहरुको लागि शिक्षा सञ्चालनी विशेष कार्यक्रमहरु सचालन गर्ने नीति तथा चबेट २ कार्यक्रम प्रयोग/नभएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरु (जस्तै: अधिभावक शिक्षा, प्रैढ तथा किशोरी कक्षा, आदि) कार्यान्वयन भए नभएको ।</p> <p>स्वीकृत आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति विवरण कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन निरक्षर महिला सम्बन्धी अभिलेख, सहभागी छनौटका आधारहरु तथा सम्बद्ध</p>

		निर्णय
५२	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यैनिक अल्पसंख्यकका लागि तुटा हुटे शौचालय, पानीको ब्यवस्था, किसोरी छात्राको लागि सेनेटरी चाड, साधुन लगायत आवश्यक सामग्रीको व्यवस्थाको साथै यैन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गर्नगरेको	०-?
५३	स्थानीयताहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफ्ल पिउने पानी, हात पुने अवस्था, महिला, पुरुष तथा यैनिक अल्पसंख्यकको लागि अलगै शौचालयको व्यवस्था र साधुन तथा स्थानियाइअर, आदिको प्रवन्ध गोरुनारेको।	०-?
		वार्षिक नीति तथा योजना र सावद्ध निर्णयहरु विद्यालयको वार्षिक योजना स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

<p>१४</p> <p>स्थानीय तहको ऊशोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभागितामा बडा बडामा खुला दिसाएक पालिका, घरघरमा शैचालय, पिउने पानी, पोखरी टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गए नगरेको ।</p>	<p>०-१</p> <p>वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध नियंत्रण वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्राप्ति विवरण स्वलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सञ्चालनी निर्णय र सोमा महिलाहरुको सहभागिताको अवस्था, आदि ।</p>	<p>०-१</p> <p>वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध नियंत्रण वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्राप्ति विवरण स्वलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन</p>
<p>१५</p> <p>वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध नियंत्रण वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्राप्ति विवरण स्वलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सञ्चालनी निर्णय र सोमा महिलाहरुको सहभागिताको अवस्था, आदि ।</p>	<p>०-१</p> <p>वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध नियंत्रण वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्राप्ति विवरण स्वलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन</p>	<p>०-१</p> <p>वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध नियंत्रण वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्राप्ति विवरण स्वलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन</p>
<p>१६</p>	<p>०-१</p>	<p>०-१</p>

वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध नियंत्रण वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्राप्ति विवरण स्वलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

<p>उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरुको सहभागिताको अवस्था, आदि ।</p> <p>जनसेवना अभिविद्धि कार्यक्रमको स्थीकृत बजेट र सञ्चालन प्रतिवेदन, आदि ।</p>	<p>वार्षिक नीति तथा योग्यता र सम्बद्ध निर्णयहरु वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण सञ्चालन अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरुको सहभागिताको अवस्था, आदि ।</p>
<p>५०८</p>	<p>स्थानीय तहका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यावस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परेसागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्थीकृत भए/नभएको र ति कार्यक्रम मञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभागितामा हुने गेम्पारेको ।</p> <p style="text-align: right;">०-१</p> <p style="text-align: right;">७८</p>

159

६५	स्थानीय तहको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दी गेजारी र गरीबी नक्साङ्कलन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरूपजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरी कार्यान्वयन गरेनगरेको।	०-? ?+G151: G153	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्राति विवरण कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
६६	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तथा गरी कार्यान्वयन गरेनगरेको	०-?	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्राति विवरणकार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
६७	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, चन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगावतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक) र सामाजिक परिवालक तथार गर्ने नीति लिई सो अनुलफ्ट कार्यक्रम संचालन गरेनगरेको।	०-? ६८	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम सहभागी छनीटका आधार कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन
६९	.	०-?	

<p>गरीब तथा लक्षित समाजको पहुँच र क्रयशास्ति अनुरूप सुपथमृत्यु सुहकारी पसलाहको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति रहेन्कहेको र सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन भएनभएको ।</p>	<p>०-?</p> <p>सहकारी संस्था प्रवर्धन सम्बन्धी नीति वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रम अनुगमन प्रतिवेदन</p>
<p>२.५.२</p>	<p>०-?</p> <p>स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुधासन प्रवर्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बासोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलाचाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गोको वा तदर्थ (पटको/ स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गोको ।</p>
<p>८.०</p>	<p>०-?</p> <p>स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुधासन प्रवर्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बासोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलाचाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गोको वा तदर्थ (पटको/ स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गोको ।</p>
<p>८.०</p>	<p>०-?</p>

८७	०-१	<p>एवानीय तत्त्वो विचिको जास्तन प्रवान, जनसहभागिता अभिवृद्धि, प्रभाचार विश्वद शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा लालित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति तिई सो बमोजिम कार्यान्वयन गरेनारेको।</p> <p style="text-align: center;">६.६.५</p>	<p>सम्बद्ध कार्यान्वयन, नीति तथा कार्याधिकारिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, छावस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपर्युक्ति पुस्तिका</p> <p style="text-align: center;">६.६.५</p>
८८	०-१	<p>महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेफिक्का घोषणा पत्रका बाहवटा प्रतिवेदताहस्तका केत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको/नारेको।</p> <p style="text-align: center;">६.६.५</p>	<p>स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन</p> <p style="text-align: right;"><i>Revised - 10/01</i></p> <p style="text-align: right;">८९</p>

८४	८५	<p>मानव उन्नती का लाल आरटीआर महासंसदी, १९८७, मा उल्लेख भए अनुष्ठका प्रतिवर्द्धता कार्यान्वयन गर्ने रकम विनियोजनु गरी कार्यक्रम संचालन गेरेजारेको ।</p>	<p>०-१</p> <p>नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन</p>
८६	८७	<p>स्थानीय तहले नियमितरूपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक (परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटधाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गेरेजारेको ।</p>	<p>०-१</p> <p>सम्बद्ध कामना, नीति तथा कार्यविधि वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति प्रसिद्धिका</p>

<p>स्थानीय तहते गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटधाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समृद्धका व्यक्ति तथा समृद्धायका सदस्यको उपस्थिति रहने गेहुनारेको</p> <p>८६</p>	<p>०-?</p> <p>वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका</p>
<p>८७</p>	<p>०-?</p> <p>वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम</p>
<p>८८</p>	<p>०-?</p> <p>वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटधाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समृद्धायको तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा कार्यक्रम १ सो को कार्यान्वयका विषयमा प्रश्न उठने गेहुनारेको १ सोको अधिलेख गर्खी उठेका प्रश्नउपर स्थानीय तहबाट सम्बोधन हुने गेहुनारेको ।</p> <p>८९</p>
<p>८९</p>	

		कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका अभिलेख पुस्तिका गुनासो कार्यान्वयन प्रतिवेदन
		स्वीकृत आचार सहिता आचार सहिताको पालना सम्बन्धी अध्ययन वा अनुगमन प्रतिवेदन ।
८८	४.३.२	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार सहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएनल्याएको ।
८९	४.३.२	स्थानीय तहले नियमितरूपमा सम्पूर्ण वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरे / नगरेको ५ महिला, लगायत अन्य सदै लक्षित समुहका लाभि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट समोकारवालाले थाहा पाउनेगारी सार्वजनिक गेनरेको ।
		वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका अभिलेख पुस्तिका

१०	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना समेत बुझो गरी स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशाण गर्ने गोपनगरेको	०-९	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम स्थानीय भाषाका प्रसारित सामग्रीहरुको अभिलेख कार्यक्रम प्रगति विवरण
५.८.८	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत अञ्चलदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्नेनगरेको	०-९	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रसारित सामग्रीहरुको अभिलेख तथा कार्यक्रम प्रगति विवरण
१०९			

१०९
प्राप्ति विवरण

<p>१७</p> <p>स्थानीय तहमा भाईला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूक्ष्मा, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनसेतना वृद्धि भएको/नभएको ।</p>	<p>०-१</p> <p>५.८.५</p>	<p>सहभागी तालिम/कार्यक्रम पूर्वी मूल्याङ्कन प्रतिवेदन र तालिम पश्चातको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन (Pre test and Post test) कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन । स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदन ।</p>
<p>१८</p> <p>स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सकेन्नसकेको ।</p>	<p>०-१</p> <p>५.८.६</p>	<p>स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन</p>
<p>१९</p> <p><u>प्रभावकारिता अध्ययन</u></p>	<p>०-३</p> <p>५.८.६</p>	<p>स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन</p>

प्रभावकारिता
अध्ययन

	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैडिगिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा संपर्कावालालाई पुणेको लाभ, असर र प्रभाव चिह्नेषण गरेनगरेको ।	०-१	स्थलात अनुगमन प्रतिवेदन कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन कार्यक्रम सम्बन्ध प्रतिवेदन कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण भएको प्रतिवेदन
९४		८.२.८	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित काँ तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त कार्यसा सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर छलफल हुने गरेनगरेको ।
		८.२.९	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित काँ तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त कार्यसा सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर छलफल हुने निर्णय तथा प्रतिवेदन

१६	४४७	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपेशालाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरेरारेको ।	०-?	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम
		स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेनारेको ।	०-?	स्थानीय तहको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम संघ र प्रदेश सरकारका सम्बद्ध नीति तथा कानून र कार्यविधि समन्वय र सहकार्यमा संचालित कार्यक्रमको सुची संघ र प्रदेश सरकारका कार्यक्रममा स्थानीय तहको सहभागिता र समर्पणता सम्बन्धी कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन ।
		५५८	५५८	

प्राप्ति प्राप्ति र उपाय

१७

[Signature]
प्राप्ति प्राप्ति र उपाय

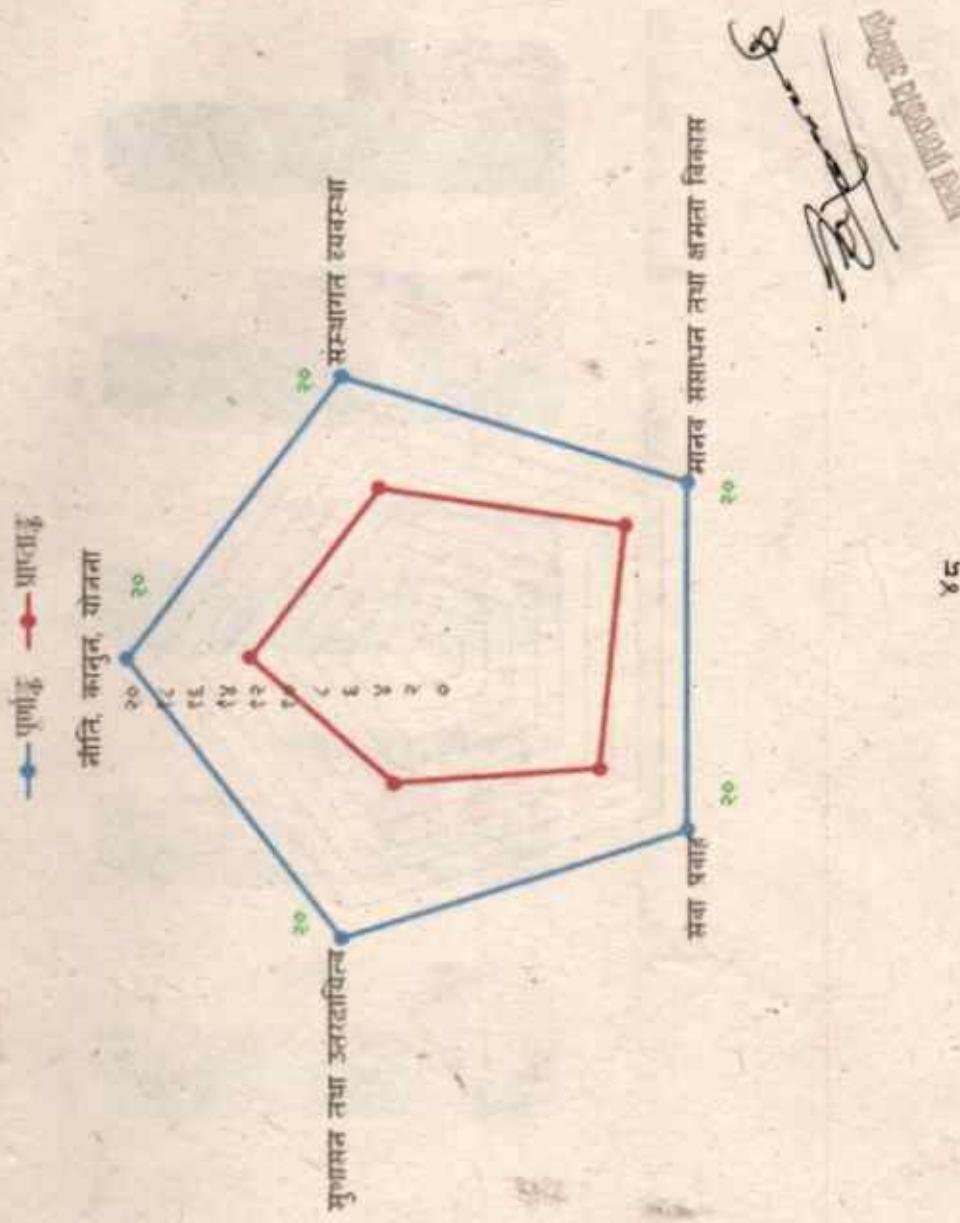
४६

९८	६.६.८	<p>लैड्डिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न स्रोकारवाला निकायहरूबीच कार्यात सञ्चन्त (सञ्जाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैड्डिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी कमता विकास तालिम प्रदान गरे /नगरेको ।</p>	०-?	<p>वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम सञ्जालका प्रतिनिधिहरूको विवरण कमता विकास तालिम कार्यक्रम सञ्चया १ उपस्थिति</p>
९९	६.६.९	<p>महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासंस्थिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्वाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३३५५ १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना ४ मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा तरम विनियोजन गरी कार्यान्वयन गएनारेको ।</p>	०-?	<p>वार्षिक नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रम कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रगति विवरण</p>
१००	६.६.१०		०-?	

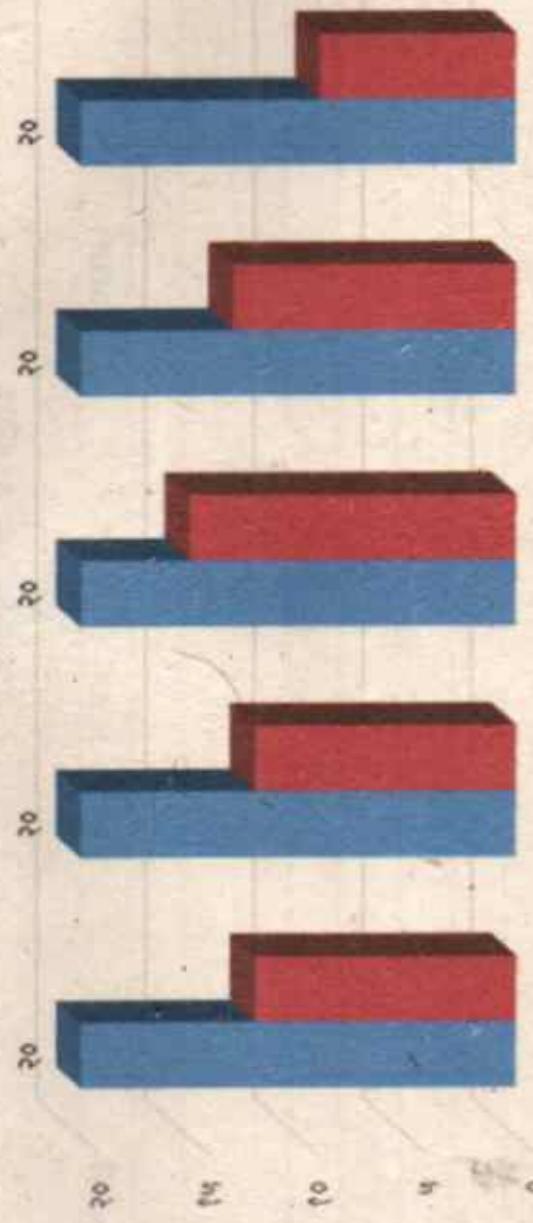
प्रश्नावली

८७

देउमाई नगरपालिकाको ७ मूल सूचकहरुको मार्कुनी जालो

देउमाई नगरपालिकाको १ मूल सूचकाहरको स्तम्भ चित्र

नोटि. कानून योजना संस्थागत द्यालाम्ब संसाधन तथा कमता विकासवा प्रबाह सुधासन तथा उत्तराधिकाव

■ पृष्ठाहुँ ■ प्रारंभाहुँ

अनुसूची ३
सवल र सुधार गर्ने पर्ने पञ्चहर

40

अनुसूची ४

लैडिगिक तथा सामाजिक समावेशी विकास कार्यपोजना

मुख्यकहन	पूर्णाइक	प्रापाइक	अवस्थापा मुथारका लागि आवश्यक क्रियाकलाप	पुछ्य जिम्मेवारी	समयावधी	थप आर्थिक दायित्व
पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कायांन्वयनकर्ता			पर्ने	नपर्ने
मील बाटुपा राजा कुमारा						
मानव संसाधन तथा क्षमता						
विकास						
सेवा प्रवाह						
मुशासन तथा उत्तर दायित्व						

अनुसूची ५

प्रतिवेदन लेखनका लागि

लैड्डिगिक उत्तरदायी तथा सामाजिक परीक्षणबाट आएका प्रमुख प्राप्तिहरु

(Major Finding)

मुख्य सूचक	प्रमुख प्राप्तिहरु
नीति कानून तथा धोजना	
संस्थागत व्यवस्था	
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	
सेवा प्रवाह	
सुशासन तथा उत्तर दायित्व	

अनुसूची ६
प्रतिवेदन नमुना

१. पृष्ठभूमि
  २. अध्ययनको महत्त्व
  ३. लैड्डिगिक समानता सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणको उद्देश्यहरु
  ४. अध्ययनका क्षेत्रहरु
  ५. अध्ययनको तरीका र विधि
  ६. सहभागीहरु
  ७. विश्लेषणका औजारहरु
  ८. परीक्षणबाट आएका मुख्य प्राप्तिहरु
  ९. लैससास बजेट परीक्षणविधिबाट देखिएका लैड्डिगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था
  - ९.१ परीक्षण पञ्चात् सूचकहरूले प्राप्त गरेका अङ्क
  - ९.२ माकुरे जालो
  १०. सबल पक्ष र सुधारगर्नुपर्ने पक्षहरु
  ११. लैड्डिगिक तथा सामाजिक समावेशी विकास कार्ययोजना
  १२. निष्कर्ष
  १३. सुझाव अनुसूचीहरु
- लैड्डिगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणका सूचक
लैड्डिगिक परीक्षण कार्यक्रमका केही झलकहरु
सहभागी नामावली

आङ्गाले
हरि बहादुर दहाल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत